

Brusel 19. ledna 2017
(OR. en)

5386/17
ADD 1

ENV 31

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Evropská komise
Datum přijetí:	17. ledna 2017
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Předmět:	NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) .../... ze dne XXX, kterým se mění přílohy I, II a III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)

Delegace naleznou v příloze dokument D047857/02 - Annexes.

Příloha: D047857/02 - Annexes

CS

PŘÍLOHA I až III**PŘÍLOHA I****ENVIRONMENTÁLNÍ PŘEZKUM**

Environmentální přezkum zahrnuje následující oblasti:

1. Určení organizačního kontextu

Organizace určí externí a interní záležitosti, které mohou příznivě či nepříznivě ovlivnit její schopnost dosahovat zamýšlených výstupů jejího systému environmentálního řízení.

Tyto záležitosti zahrnují relevantní environmentální podmínky, jako je klima, kvalita ovzduší, kvalita vod, dostupnost přírodních zdrojů, biologická rozmanitost.

Mohou kromě jiného zahrnovat i tyto podmínky:

- externí podmínky (např. kulturní, sociální, politické, právní, regulační, finanční, technologické, ekonomické, přírodní a konkurenční okolnosti),
- interní podmínky související s charakteristikami organizace (jako jsou její činnosti, výrobky a služby, strategické nasměrování, kultura a schopnosti).

2. Identifikace zainteresovaných stran a určení jejich relevantních potřeb a očekávání

Organizace určí zainteresované strany, které jsou relevantní pro systém environmentálního řízení, relevantní potřeby a očekávání těchto zainteresovaných stran a to, které z těchto potřeb a očekávání musí splnit, nebo se rozhodne je plnit.

Pokud se organizace rozhodne, že dobrovolně přijme relevantní potřeby nebo očekávání zainteresovaných stran, na něž se nevztahují požadavky vyplývající z právních předpisů, nebo s nimi souhlasí, stanou se součástí jejich povinností dodržovat požadavky.

3. Určení příslušných požadavků vyplývajících z právních předpisů týkajících se životního prostředí

Kromě vytvoření rejstříku příslušných požadavků vyplývajících z právních předpisů uvede organizace také způsob, kterým může prokázat dodržování různých požadavků vyplývajících z právních předpisů.

4. Určení přímých a nepřímých environmentálních aspektů a stanovení významných aspektů

Organizace určí všechny přímé a nepřímé environmentální aspekty s příznivým či nepříznivým dopadem na životní prostředí, případně kvalifikované a kvantifikované, a vypracuje rejstřík všech určených environmentálních aspektů. Organizace rovněž určí, které

z těchto aspektů jsou významné, a to podle kritérií stanovených v souladu s bodem 5 této přílohy.

Při určování přímých a nepřímých environmentálních aspektů je nezbytné, aby organizace uvážila rovněž environmentální aspekty spojené s její hlavní obchodní činností. Soupis omezující se na environmentální aspekty místa a zařízení organizace není dostačující.

Při určování přímých a nepřímých environmentálních aspektů jejích činností, výrobků a služeb zváží organizace perspektivu životního cyklu a zohlední etapy životního cyklu, které může řídit nebo ovlivňovat. Tyto etapy typicky zahrnují těžbu surovin, nákupy a zadávání zakázek, návrh, výrobu, přepravu, používání, zpracování na konci životního cyklu a konečnou likvidaci (odstraňování) v závislosti na činnosti organizace.

4.1. Přímé environmentální aspekty

Přímé environmentální aspekty souvisejí s činnostmi, výrobky a službami organizace, které vedení organizace přímo řídí.

Všechny organizace zváží přímé aspekty svého provozu.

Přímé environmentální aspekty se vztahují mimo jiné na

- (1) emise do ovzduší;
- (2) úniky do vod (včetně proniknutí do podzemních vod);
- (3) výrobu, recyklaci, opakované použití, přepravu a zneškodňování pevných a jiných odpadů, zejména nebezpečných odpadů;
- (4) využívání a kontaminaci půdy;
- (5) využívání energie, přírodních zdrojů (včetně vod, živočichů a rostlin) a surovin;
- (6) používání přísad a přídatných látek a používání polotovarů,
- (7) místní problémy (hluk, vibrace, zápach, prach, vizuální vlivy atd.).

Při určování environmentálních aspektů je třeba uvážit rovněž:

- rizika nehod ohrožujících životní prostředí a jiných mimořádných událostí s možnými dopady na životní prostředí (např. chemických havárií) a možných abnormálních situací, jež by mohly mít environmentální dopad;
- záležitosti související s přepravou zboží a služeb a služebními cestami zaměstnanců společnosti.

4.2. Nepřímé environmentální aspekty

Nepřímé environmentální aspekty mohou být výsledkem vzájemného působení organizace a třetích stran a mohou být v přiměřené míře ovlivněny organizací.

Patří sem mimo jiné:

- (1) záležitosti související se životním cyklem výrobků a služeb, které může organizace ovlivnit (těžba surovin, návrh, nákup a zadávání zakázek, výroba, přeprava, používání, zpracování na konci životního cyklu a konečná likvidace (odstranění));
- (2) kapitálové investice, poskytování půjček a pojišťovací služby;
- (3) nové trhy;
- (4) výběr a složení služeb (např. doprava nebo pohostinství);
- (5) správní a plánovací rozhodnutí;
- (6) složení nabídky výrobků;
- (7) vliv činnosti organizace na životní prostředí a chování zhotovitelů, poddodavatelů zhotovitele, dodavatelů a subdodavatelů.

Organizace musí být schopna prokázat, že významné environmentální aspekty a dopady související s těmito aspekty jsou v systému řízení zohledněny.

Organizace by měla usilovat o to, aby dodavatelé a ti, kdo jménem organizace vystupují, dodržovali v rámci činností prováděných na základě smlouvy její environmentální politiku.

Organizace uváží, jak může tyto nepřímé environmentální aspekty ovlivnit a jaká opatření lze učinit k snížení dopadů na životní prostředí nebo k zvýšení jejich environmentálních přínosů.

5. Hodnocení významnosti environmentálních aspektů

Organizace stanoví kritéria pro hodnocení významnosti environmentálních aspektů svých činností, výrobků a služeb a používá je za účelem určení těch environmentálních aspektů, které mají významný dopad na životní prostředí z hlediska životního cyklu.

Kritéria vyvinutá organizací musí zohledňovat právní předpisy, umožňovat nezávislou kontrolu, být komplexní, reprodukovatelná a přístupná veřejnosti.

Při stanovování těchto kritérií organizace uváží tyto prvky:

- (1) možné škody na životním prostředí či přínosy pro životní prostředí včetně biologické rozmanitosti;
- (2) stav životního prostředí (např. křehkost místního, regionálního nebo celosvětového životního prostředí);
- (3) velikost, počet, četnost a vratnost jednotlivých aspektů nebo dopadů;
- (4) existenci a požadavky vyplývající z příslušných právních předpisů v oblasti životního prostředí;
- (5) názory zainteresovaných stran, včetně zaměstnanců organizace.

Vzít v úvahu lze i další relevantní prvky v závislosti na druhu činností, výrobků a služeb organizace.

Na základě stanovených kritérií posoudí organizace významnost svých environmentálních aspektů a dopadů. Organizace přitom zohlední mimo jiné

- (1) stávající údaje organizace o materiálových a energetických vstupech, vypouštění kapalných odpadů, odpadech a emisích s ohledem na rizika s tím spojená;
- (2) činnosti organizace, které jsou upraveny právními předpisy v oblasti životního prostředí;
- (3) zadávání veřejných zakázek;
- (4) návrh, vývoj, výrobu, distribuci, servis, použití, opakované použití, recyklaci a likvidaci (odstraňování) produktů organizace;
- (5) činnosti organizace s nejvyššími environmentálními náklady a s nejvyšším environmentálním přínosem.

Při hodnocení významnosti dopadů činností organizace na životní prostředí zohlední organizace běžné provozní podmínky, podmínky při zahájení a ukončení činnosti a podmínky mimořádných událostí, které lze rozumně předvídat. Pozornost je třeba věnovat předchozím, současným a plánovaným činnostem.

6. Hodnocení zpětné vazby ze šetření předchozích událostí

Organizace vezme v úvahu zpětnou vazbu ze šetření předchozích událostí, které mohly ovlivnit její schopnost dosáhnout zamýšlených výstupů jejího systému environmentálního řízení.

7. Určování a dokumentování rizik a příležitostí

Organizace určí a zdokumentuje rizika a příležitosti spojené s jejími environmentálními aspekty, povinnostmi dodržovat požadavky a jinými záležitostmi a požadavky určenými v bodech 1 až 4.

Organizace se zaměří na ta rizika a příležitosti, které je třeba řešit, aby bylo zajištěno, že systém environmentálního řízení může dosáhnout svého plánovaného výsledku, aby se zabránilo nežádoucím účinkům nebo událostem a aby se dosáhlo neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí.

8. Prozkoumání stávajících procesů, praktik a postupů

Organizace prozkoumá stávající procesy, praktiky a postupy a určí, které z nich jsou zapotřebí, aby bylo zajištěno dlouhodobé udržení environmentálního řízení.

PŘÍLOHA II

POŽADAVKY NA SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNÍHO ŘÍZENÍ A DALŠÍ OTÁZKY, NA KTERÉ SE MUSÍ ZAMĚŘIT ORGANIZACE POUŽÍVAJÍCÍ SYSTÉM EMAS

Požadavky na systém environmentálního řízení podle systému EMAS jsou stanoveny v oddíle 4 až 10 normy EN ISO 14001:2015. Tyto požadavky jsou uvedeny v části A.

Odkazy v článku 4 na konkrétní body této přílohy je třeba chápat následovně:

odkaz na A.3.1 je třeba chápat jako odkaz na část A 6.1,

odkaz na A.5.5 je třeba chápat jako odkaz na část A 9.2.

Organizace používající systém EMAS se musí mimoto zaměřit na řadu dalších otázek, které mají přímou souvislost s řadou prvků uvedených v oddíle 4 normy EN ISO 14001:2015. Tyto dodatečné požadavky jsou uvedeny v části B této přílohy.

ČÁST A	ČÁST B
Požadavky na systém environmentálního řízení podle normy EN ISO 14001:2015	Dodatečné požadavky pro organizace používající systém EMAS
Organizace, které se účastní systému environmentálního řízení a auditu (EMAS), provedou požadavky normy EN ISO 14001:2004¹, které jsou uvedeny níže. A.4 Kontext organizace A.4.1 Porozumění organizaci a jejímu kontextu Organizace určí externí a interní záležitosti, které jsou relevantní pro její účel a které ovlivňují její schopnost dosahovat zamýšlených výstupů jejího systému environmentálního řízení. Tyto záležitosti musí zahrnovat environmentální podmínky, které mohou ovlivnit organizaci nebo jsou organizací ovlivněny. A.4.2 Porozumění potřebám a očekáváním zainteresovaných stran Organizace určí	

¹ Text této normy je v příloze reprodukován se souhlasem Evropského výboru pro normalizaci (CEN). Celé znění lze zakoupit od vnitrostátních normalizačních organizací, jejichž seznam je uveden v příloze. Reprodukování této přílohy pro komerční účely není povoleno.

(a) zainteresované strany, které jsou relevantní pro systém environmentálního řízení; (a) relevantní potřeby a očekávání (tj. požadavky) těchto zainteresovaných stran; (b) které z těchto potřeb a očekávání se stanou povinnostmi dodržovat požadavky. A.4.3 Určování rozsahu systému environmentálního řízení Organizace určí hranice a použitelnost systému environmentálního řízení, aby vymezila jeho rozsah. Při určování tohoto rozsahu organizace zvaží (a) externí a interní záležitosti uvedené v A.4.1; (b) povinnosti dodržovat požadavky uvedené v A.4.2; (c) své organizační jednotky, funkce a fyzické hranice; (d) své činnosti, výrobky a služby; (e) svoji pravomoc a schopnost řídit a ovlivňovat. Když je rozsah definován, musí se všechny činnosti, výrobky a služby organizace v rámci tohoto rozsahu začlenit do systému environmentálního řízení. Rozsah musí být udržován jako dokumentované informace a musí být dostupný zainteresovaným stranám. A.4.4 Systém environmentálního řízení Aby se dosáhlo zamýšlených výstupů, včetně zvýšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, organizace v souladu s požadavky této mezinárodní normy vytvoří, zavede, udržuje a neustále zlepšuje systém environmentálního řízení, včetně potřebných procesů a jejich vzájemných vazeb.	
---	--

Při vytváření a udržování systému environmentálního řízení organizace zvaží znalosti získané podle 4.1 a 4.2.	
A.5 Vedení A.5.1 Vedení a závazek Nejvyšší vedení prokazuje svou vůdčí roli a závazek s ohledem na systém environmentálního řízení (a) přijetím odpovědnosti za účinnost systému environmentálního řízení; (b) zajištěním, že jsou stanoveny environmentální politika a obecné environmentální cíle a že jsou v souladu se strategickým zaměřením a kontextem organizace; (c) zajištěním integrace požadavků systému environmentálního řízení do obchodních procesů organizace; (d) zajištěním, že jsou dostupné zdroje potřebné pro systém environmentálního řízení; (e) komunikováním o důležitosti účinného environmentálního řízení a o dosažení shody s požadavky na systém environmentálního řízení; (f) zajištěním, aby systém environmentálního řízení dosahoval zamýšlených výstupů; (g) nasměrováním a podporováním osob, aby přispívaly k účinnosti systému environmentálního řízení; (h) podporou neustálého zlepšování; (i) podporou ostatních příslušných rolí při řízení k prokázání jejich vůdčí úlohy v oblastech, za které odpovídají. POZNÁMKA V této mezinárodní normě může být výraz „obchodní“ interpretován v	

širším smyslu, míní se tím činnosti, které jsou hlavním smyslem existence organizace.	
A.5.2 Environmentální politika Nejvyšší vedení vytvoří, provádí a udržuje environmentální politiku, která v rámci určeného rozsahu systému environmentálního řízení (a) je vhodná pro účely a kontext organizace, včetně povahy, rozsahu a dopadů na životní prostředí jejích činností, výrobků a služeb; (b) poskytuje rámec pro stanovování obecných environmentálních cílů; (c) obsahuje závazek k ochraně životního prostředí, včetně prevence znečištění, a jiný specifický závazek (závazky), který je relevantní pro kontext organizace; POZNÁMKA Jiný specifický závazek (závazky) k ochraně životního prostředí může zahrnovat udržitelné využívání zdrojů, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, jakož i ochranu biologické rozmanitosti a ekosystémů. (d) obsahuje závazek k splnění povinností dodržovat požadavky; (e) obsahuje závazek k neustálému zlepšování systému environmentálního řízení pro zvýšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí. Environmentální politika je – udržována jako dokumentovaná informace; – sdělována v rámci organizace; – dostupná zainteresovaným stranám.	B.1 Neustálé zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí Organizace se zavazuje k neustálému zlepšování vlivu své činnosti na životní prostředí. Pokud organizace sestává z jednoho nebo více míst, musí každé místo, na kterém se používá systém EMAS, dodržovat všechny požadavky systému EMAS, včetně neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí, jak je stanoveno v čl. 2 odst. 2.

A.5.3 Úkoly, odpovědnost a pravomoci v rámci organizace Nejvyšší vedení v rámci organizace zajistí, aby odpovědnost a pravomoci pro příslušné úkoly byly přiděleny a sděleny. Nejvyšší vedení přidělí odpovědnost a pravomoc pro (a) zajišťování, že systém environmentálního řízení odpovídá požadavkům této mezinárodní normy; (b) podávání zpráv nejvyššímu vedení o výkonnosti systému environmentálního řízení, včetně vlivu činnosti organizace na životní prostředí.	B.2 Zástupce (zástupci) vedení Nejvyšší vedení jmenuje jednoho nebo více zvláštních zástupců vedení, kteří bez ohledu na svou další odpovědnost mají stanoveny úkoly, odpovědnost a pravomoci k zajištění toho, aby byl systém environmentálního řízení v souladu s tímto nařízením, a k podávání zpráv nejvyššímu vedení o výkonnosti systému environmentálního řízení. Zástupcem nejvyššího vedení může být člen nejvyššího vedení organizace.
A.6 Plánování A.6.1 Opatření pro řešení rizik a příležitostí A.6.1.1 Obecně Organizace vytvoří, provádí a udržuje procesy potřebné pro plnění požadavků podle 6.1.1 až 6.1.4. Při plánování systému environmentálního řízení organizace zvaží – záležitosti uvedené ve 4.1; – požadavky uvedené ve 4.2; – rozsah systému environmentálního řízení; a určí rizika a příležitosti vztahující se k – environmentálním aspektům (viz 6.1.2), – povinností dodržovat požadavky (viz 6.1.3) – a dalším záležitostem a požadavkům podle 4.1 a 4.2, které je třeba řešit, aby se	B.3 Environmentální přezkum Organizace provádějí a dokumentují úvodní environmentální přezkum, jak je stanoveno v příloze I. Organizace mimo Unii musí rovněž uvést odkaz na požadavky vyplývající z právních předpisů týkající se životního prostředí, které se použijí u obdobných organizací v členských státech, ve kterých dané organizace zamýšlejí podat žádost.

– prokázalo, že systém environmentálního řízení je schopen dosáhnout zamýšlených výstupů; – předešlo nežádoucím účinkům, nebo aby se zmírnily, včetně možnosti, že externí environmentální podmínky ovlivní organizaci; – dosáhlo neustálého zlepšování. V rámci rozsahu systému environmentálního řízení organizace určí potenciální mimořádné události, včetně těch, které mohou mít dopad na životní prostředí. Organizace udržuje dokumentované informace týkající se – rizik a příležitostí, které je třeba řešit; – procesů potřebných podle 6.1.1 až 6.1.4 v míře nezbytné pro zajištění důkazu, že se procesy provádějí tak, jak je naplánováno. A.6.1.2 Environmentální aspekty V rámci stanoveného rozsahu systému environmentálního řízení organizace určí environmentální aspekty svých činností, výrobků a služeb, které může řídit, a environmentální aspekty, které může ovlivnit, a s tím související dopady na životní prostředí, přičemž zvažuje hlediska životního cyklu. Při určování environmentálních aspektů bere organizace v úvahu (a) změnu, včetně plánovaných a nových vývojových postupů a nových nebo upravených činností, výrobků a služeb; (b) abnormální podmínky a rozumně předvídatelné mimořádné události. Organizace pomocí stanovených kritérií určí ty aspekty, které mají nebo mohou mít významný dopad na životní prostředí.	
---	--

Organizace podle potřeby udržuje komunikaci o významných environmentálních aspektech mezi různými úrovněmi a funkcemi organizace. Organizace udržuje dokumentované informace týkající se – environmentálních aspektů a souvisejících dopadů na životní prostředí; – kritériích použitých při určování významných environmentálních aspektů; – významných environmentálních aspektů. POZNÁMKA Významné environmentální aspekty mohou mít za následek rizika a příležitosti související buď s nepříznivými dopady na životní prostředí (hrozbami), nebo s příznivými dopady na životní prostředí (příležitostmi).	
A.6.1.3 Povinnosti dodržovat požadavky Organizace (a) určuje povinnosti dodržovat požadavky vztahující se k environmentálním aspektům a mít k nim přístup; (b) určuje, jak se tyto povinnosti týkají organizace; (c) bere tyto povinnosti v úvahu, když stanovuje, zavádí, udržuje a neustále zlepšuje svůj systém environmentálního řízení. Organizace udržuje dokumentované informace o svých povinnostech dodržovat požadavky. POZNÁMKA Povinnosti dodržovat požadavky mohou vést k rizikům a příležitostem pro organizaci.	B.4 Dodržování právních předpisů Organizace, které jsou zaregistrovány v systému EMAS nebo které se hodlají zaregistrovat, musí prokázat, že splnily všechny tyto podmínky: 1) určily veškeré příslušné požadavky vyplývající z právních předpisů týkající se životního prostředí a jsou seznámeny s jejich důsledky pro organizaci; 2) zajišťují dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí včetně povolení a povolených hodnot a předloží příslušné důkazy; 3) zavedly postupy, které organizaci umožňují soustavně dodržovat právní předpisy v oblasti životního prostředí.

A.6.1.4 Plánování opatření Organizace plánuje (a) přijetí opatření pro řešení svých 1) významných environmentálních aspektů; 2) povinností dodržovat požadavky; 3) rizik a příležitostí podle 6.1.1; (b) jak 1) integrovat a provádět tato opatření do procesů systému environmentálního řízení (viz 6.2, kapitola 7, kapitola 8 a 9.1) nebo do jiných obchodních procesů; 2) hodnotit efektivnost těchto opatření (viz 9.1). Při plánování těchto opatření organizace zvaží své technologické možnosti a své finanční, provozní a obchodní požadavky.	
A.6.2 Obecné environmentální cíle a plánování jejich dosažení	
A.6.2.1 Obecné environmentální cíle Organizace pro příslušné funkce a úrovně stanoví obecné environmentální cíle, přičemž bere v úvahu významné environmentální aspekty organizace a související povinnosti dodržovat požadavky a zvažuje rizika a příležitosti. Obecné environmentální cíle musí být (a) v souladu s environmentální politikou; (b) měřitelné (je-li to prakticky možné); (c) monitorovány;	B.5 Obecné environmentální cíle Organizace musí být schopny prokázat, že systém řízení a postupy auditu jsou zaměřeny na skutečný vliv činnosti organizace na životní prostředí s ohledem na přímé a nepřímé aspekty. Prostředky k dosažení obecných a specifických cílů nemohou být obecnými environmentálními cíli.

(d) sdělovány; (e) podle potřeby aktualizovány. Organizace udržuje dokumentované informace o obecných environmentálních cílech. A.6.2.2 Plánování opatření pro dosažení obecných environmentálních cílů Při plánování, jak dosáhnout svých obecných environmentálních cílů, organizace určuje (a) co se bude dělat; (b) jaké zdroje budou požadovány; (c) kdo bude odpovědný; (d) kdy to bude dokončeno; (e) jak se budou hodnotit výsledky, včetně indikátorů pro monitorování pokroku směrem k dosažení měřitelných obecných environmentálních cílů (viz 9.1.1). Organizace zváží, jak lze opatření pro dosažení obecných environmentálních cílů začlenit do obchodních procesů organizace.	
A.7 Podpora A.7.1 Zdroje Organizace určuje a poskytuje zdroje potřebné pro stanovení, provádění, udržování a neustálé zlepšování systému environmentálního řízení.	

A.7.2 Odborná způsobilost Organizace musí (a) určit potřebnou odbornou způsobilost osoby (osob), jejíž práce je řízena organizací a ovlivňuje vliv činnosti organizace na životní prostředí a schopnost plnit povinnosti týkající se dodržování požadavků dané organizace; (b) zajistit, aby tyto osoby byly kompetentní na základě vhodného vzdělání, výcviku a zkušeností; (c) určit potřeby výcviku související s environmentálními aspekty a systémem environmentálního řízení; (d) tam, kde je to použitelné, přijímat opatření pro získání potřebné způsobilosti a hodnotit účinnost přijatých opatření. POZNÁMKA Příslušná opatření mohou zahrnovat například poskytování výcviku v současné době zaměstnaným osobám, jejich mentorování nebo jejich přeřazení nebo přijetí kompetentních osob na přechodnou dobu nebo na základě smlouvy. Organizace uchovává odpovídající dokumentované informace jako důkaz o odborné způsobilosti.	B.6 Zapojení zaměstnanců (1) Organizace by měla uznat, že aktivní zapojení zaměstnanců je hnací silou a předpokladem neustálého a úspěšného zlepšování životního prostředí a navíc i klíčovým zdrojem pro zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí a zároveň správnou metodou pro úspěšné ukotvení systému environmentálního řízení a auditu v organizaci. (2) „Zapojením zaměstnanců“ je třeba rozumět jak přímou účast zaměstnanců, tak poskytování informací zaměstnancům a jejich zástupcům. Proto by na všech úrovních organizace měl existovat program účasti zaměstnanců. Organizace by měla uznat, že prokázání angažovanosti, schopnosti reagovat a aktivní podpory ze strany vedení je předpokladem úspěchu těchto procesů. V této souvislosti by mělo vedení poskytovat zaměstnancům odpovídající zpětnou vazbu. 3) Kromě těchto požadavků je třeba zapojit zaměstnance nebo jejich zástupce do procesu neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí prostřednictvím a) úvodního environmentálního přezkumu; b) stanovení a zavádění systému environmentálního řízení a auditu, který zlepší vliv činnosti organizace na životní prostředí; c) výborů pro životní prostředí nebo pracovních skupin, které shromažďují informace a zajišťují účast environmentálního úředníka / zástupců vedení a zaměstnanců a jejich zástupců; d) společných pracovních skupin pro environmentální akční program a environmentální audit;
--	---

	e) vypracování environmentálního prohlášení. 4) Za tímto účelem by měly být použity vhodné formy účasti, jako například systém zlepšovacích návrhů, skupinová projektová práce nebo výbory pro životní prostředí. Organizace vezmou na vědomí pokyny Komise týkající se osvědčených postupů v této oblasti. Pokud o to požádají, zapojí se také zástupci zaměstnanců.
A.7.3 Povědomí Organizace zajistí, aby osoby, jejichž práce je řízena organizací, měly povědomí o (a) environmentální politice; (b) významných environmentálních aspektech a o skutečných nebo potenciálních dopadech na životní prostředí souvisejících s jejich prací; (c) svém přínosu k účinnosti systému environmentálního řízení včetně přínosů ze zlepšeného vlivu činnosti organizace na životní prostředí; (d) dopadech nesplnění požadavků systému environmentálního řízení, včetně neplnění povinností organizace týkajících se dodržování požadavků.	
A.7.4 Komunikace A.7.4.1 Obecně Organizace vytvoří, provádí a udržuje procesy potřebné pro interní a externí komunikaci s ohledem na systém environmentálního řízení včetně toho: (a) o čem se má komunikovat;	

(b) kdy se má komunikovat; (c) s kým se má komunikovat; (d) jak se má komunikovat. Při vytváření svého procesu nebo procesů komunikace musí organizace – vzít v úvahu své povinnosti dodržovat požadavky; – zajistit, aby sdělované environmentální informace byly v souladu s informacemi vytvářenými v rámci systému environmentálního řízení a aby byly spolehlivé. Organizace reaguje na příslušná sdělení o svém systému environmentálního řízení. Organizace uchovává dokumentované informace jako důkaz o svých sděleních, je-li to vhodné. A.7.4.2 Interní komunikace Organizace musí (a) interně sdělovat informace týkající se systému environmentálního řízení různým úrovním a funkcím v organizaci, včetně změn systému environmentálního řízení, je-li to vhodné; (a) zajistit, aby proces nebo procesy komunikace umožňoval osobám, jejichž práce je řízena organizací, přispívat k neustálému zlepšování.	
A.7.4.3 Externí komunikace Organizace externě sděluje informace týkající se systému environmentálního řízení, jak je určeno jejím procesem nebo procesy komunikace a jak je požadováno v povinnostech dodržovat požadavky.	B.7 Komunikace 1) Organizace musí být schopny prokázat, že s veřejností, orgány a jinými zainteresovanými stranami, včetně místních společenství a zákazníků, vedou otevřený dialog o dopadech svých činností, výrobků a služeb na životní prostředí. 2) K zajištění vysoké úrovně

	transparentnosti a budování důvěry se zainteresovanými stranami musí organizace zaregistrované v systému EMAS zveřejnit konkrétní environmentální informace, jak jsou vymezeny v příloze IV Podávání zpráv o vlivu činnosti organizace na životní prostředí.
A.7.5 Dokumentované informace A.7.5.1 Obecně Systém environmentálního řízení organizace obsahuje (b) dokumentované informace požadované touto mezinárodní normou; (c) dokumentované informace, které organizace určí jako nezbytné pro účinnost systému environmentálního řízení. POZNÁMKA Rozsah dokumentovaných informací pro systém environmentálního řízení se může v jednotlivých organizacích lišit v závislosti na – velikosti organizace a druhu jejích činností, procesů, výrobků a služeb; – potřebě prokázat splnění povinností dodržovat požadavky; – složitosti procesů a jejich vzájemných vazeb; – odborné způsobilosti osob, jejichž práce je řízena organizací. A.7.5.2 Vytváření a aktualizace dokumentovaných informací Při vytváření a aktualizaci dokumentovaných informací musí organizace zajistit (a) vhodnou identifikaci a popis (např. název, datum, autor nebo referenční (jednací) číslo); (b) vhodný formát (např. jazyk, verze	

softwaru, grafika) a média (např. papírová, elektronická);

- (c) přezkoumání a schválení z hlediska vhodnosti a přiměřenosti.

A.7.5.3 Řízení dokumentovaných informací

Dokumentované informace požadované systémem environmentálního řízení a touto mezinárodní normou musí být řízeny tak, aby byla zajištěna jejich

- (a) dostupnost a vhodnost pro použití, kde a kdy je to zapotřebí;
- (b) přiměřená ochrana (např. proti ztrátě důvěrnosti, nevhodnému použití nebo ztrátě integrity).

Při řízení dokumentovaných informací organizace zvažuje dále uvedené činnosti, je-li to vhodné:

- distribuci, přístup, vyhledávání a používání;
- ukládání a ochranu včetně ochrany čitelnosti;
- řízení změn (např. řízení verzí);
- uchovávání a vyřazování (skartaci).

Dokumentované informace externího původu určené organizací jako nezbytné pro plánování a fungování systému environmentálního řízení musí být odpovídajícím způsobem označeny a řízeny.

POZNÁMKA Přístup může znamenat rozhodnutí týkající se povolení pouze nahlížet do dokumentovaných informací nebo povolení a pravomoc nahlížet do dokumentovaných informací a měnit je.

A.8 Provoz

A.8.1 Plánování a řízení provozu

Organizace vytvoří, provádí, řídí a udržuje procesy potřebné k plnění požadavků na systém environmentálního řízení a realizuje opatření stanovená v 6.1 a 6.2 tím, že

- stanovuje provozní kritéria pro proces nebo procesy;
- uskutečňuje řízení procesu nebo procesů v souladu s provozními kritérii.

POZNÁMKA Řízení může zahrnovat technické kontroly a postupy. Řízení může být prováděno podle určité hierarchie (např. eliminace, substituce, administrativa) a může být používáno jednotlivě nebo v kombinaci.

Organizace řídí plánované změny a přezkoumává následky nezamýšlených změn a podle potřeby přijímá opatření pro zmírňování všech nepříznivých účinků.

Organizace zajistí řízení nebo ovlivňování procesů zajišťovaných externě. Druh a rozsah řízení nebo ovlivňování, které se mají aplikovat na tento proces nebo procesy, musí být vymezeny v rámci systému environmentálního řízení.

V souladu s hledisky životního cyklu musí organizace

- (a) stanovit řídicí činnosti, je-li to vhodné, aby zajistila, že environmentální požadavky jsou řešeny v procesu návrhu a vývoje výrobku nebo služby, přičemž se musí zvážit každá etapa životního cyklu;
- (b) určit environmentální požadavky pro pořizování výrobků a služeb, je-li to vhodné;
- (c) sdělit externím poskytovatelům, včetně smluvních partnerů, příslušný environmentální požadavek (požadavky);
- (d) zvážit potřebu poskytnout informace o možných významných dopadech na životní prostředí

souvisejících s přepravou nebo dodávkou výrobků a služeb, s jejich používáním,

zpracováním na konci životního cyklu a s jejich konečným odstraněním.

Organizace udržuje dokumentované informace v rozsahu nezbytném pro zajištění důvěry, že procesy byly prováděny tak, jak byly naplánovány.

A.8.2 Připravenost na mimořádné události a reakce na ně

Organizace musí vytvořit, zavést a udržovat proces nebo procesy potřebné pro stanovení, jak se bude reagovat na možné mimořádné události uvedené v 6.1.1.

Organizace musí

- (a) připravit reakci pomocí plánování opatření, aby se zabránilo nepříznivým dopadům na životní prostředí způsobeným mimořádnými událostmi nebo aby se tyto dopady zmírnily;
- (b) reagovat na aktuální mimořádné události;
- (c) přijmout opatření pro zabránění nebo zmírnění následků mimořádných události, které bude odpovídat rozsahu mimořádné události a možnému dopadu na životní prostředí;
- (d) pravidelně testovat opatření pro plánované reakce, je-li to prakticky možné;
- (e) pravidelně přezkoumávat a podle potřeby revidovat proces nebo procesy a opatření pro plánované reakce, zejména po výskytu mimořádných událostí nebo po testech;
- (f) poskytnout relevantní informace a výcvik zaměřený na připravenost na mimořádné události a reakci, je-li to vhodné, relevantním zainteresovaným stranám, včetně osob, jejichž práce je řízena

organizací. Organizace musí udržovat dokumentované informace v rozsahu nezbytném pro ujištění, že jsou procesy prováděny tak, jak byly naplánovány. A.9 Hodnocení vlivu činnosti na životní prostředí A.9.1 Monitorování, měření, analýza a vyhodnocování A.9.1.1 Obecně Organizace monitoruje, měří, analyzuje a hodnotí vliv své činnosti na životní prostředí. Organizace určí (a) co je třeba monitorovat a měřit; (b) metody monitorování, měření, analyzování a hodnocení, je-li to vhodné, s cílem zajistit platné výsledky; (c) kritéria, podle nichž bude organizace hodnotit vliv své činnosti na životní prostředí, a vhodné indikátory; (d) kdy se musí provádět monitorování a měření; (e) kdy se musí výsledky monitorování a měření analyzovat a vyhodnocovat. Organizace musí zajistit, aby se používala kalibrovaná nebo ověřená monitorovací a měřicí zařízení a aby se vhodným způsobem udržovala. Organizace musí hodnotit vliv své činnosti na životní prostředí a účinnost systému environmentálního řízení. Organizace musí jak interně, tak externě sdělovat relevantní informace o vlivu své činnosti na životní prostředí, jak je uvedeno v jejím procesu nebo procesech komunikace a jak je požadováno jejími povinnostmi týkajícími se dodržování požadavků.	
--	--

Organizace uchovává vhodné dokumentované informace jako důkazy o výsledcích monitorování, měření, analýzy a hodnocení.

A.9.1.2 Hodnocení dodržování požadavků

Organizace vytvoří, zavede a udržuje proces nebo procesy potřebné pro hodnocení plnění povinností týkajících se dodržování požadavků.

Organizace musí

- (a) určit četnost hodnocení dodržování požadavků;
- (b) vyhodnotit dodržování požadavků a podle potřeby přijímat opatření;
- (c) udržovat znalosti a vědomosti o zajišťování stavu dodržování požadavků.

Organizace uchovává dokumentované informace jako důkaz o výsledku (výsledcích) hodnocení dodržování požadavků.

A.9.2 Interní audit

A.9.2.1 Obecně

Organizace provádí interní audity v plánovaných intervalech, aby získala informace o tom, zda systém environmentálního řízení

- (a) odpovídá

1) vlastním požadavkům organizace na její systém environmentálního řízení;

2) požadavkům této mezinárodní normy;

- (b) je účinně zaveden a udržován.

A.9.2.2 Program interního auditu

Organizace stanoví, zavádí a udržuje program nebo programy interního auditu, včetně četnosti, metod, odpovědností, požadavků na plánování a podávání zpráv o interních auditech.

Při stanovení programu interního auditu

organizace zvaží environmentální význam procesů, kterých se audity týkají, změny ovlivňující organizaci a výsledky předchozích auditů.

Organizace musí

- (a) stanovit kritéria auditu a předmět každého auditu;
- (b) vybírat auditory a provádět audity tak, aby byla zajištěna objektivita a nestrannost procesu auditu;
- (c) zajistit, aby výsledky auditů byly předány ve formě zprávy příslušnému vedení.

Organizace uchovává dokumentované informace jako důkaz o realizaci programu auditu a o výsledcích auditu.

A.9.3 Přezkum vedením organizace

Nejvyšší vedení přezkoumává systém environmentálního řízení organizace v plánovaných intervalech, aby byla zajištěna jeho trvalá vhodnost, přiměřenost a účinnost.

Přezkum vedením organizace musí zahrnovat úvahy o

- (a) stavu opatření vyplývajících z předchozích přezkumů vedením organizace;
- (b) změnách
 - 1) externích a interních záležitostí, které jsou relevantní pro systém environmentálního řízení;
 - 2) potřeb a očekávání zainteresovaných stran, včetně povinností dodržovat požadavky;
 - 3) významných environmentálních aspektů;
 - 4) rizik a příležitostí;
- (c) míry, nakolik byly dosaženy obecné environmentální cíle;

- (d) informacích o vlivu činnosti organizace na životní prostředí, včetně trendů v případě
- 1) neshod a nápravných opatření;
 - 2) výsledků monitorování a měření;
 - 3) plnění povinností dodržovat požadavky;
 - 4) výsledků auditů;
- (e) přiměřenosti zdrojů;
- (f) relevantním sdělení nebo sděleních od zainteresovaných stran, včetně stížností;
- (g) příležitostech k neustálému zlepšování.

Výstupy z přezkumu vedením organizace obsahují

- závěry týkající se neustálé vhodnosti, přiměřenosti a účinnosti systému environmentálního řízení;
- rozhodnutí týkající se příležitostí k neustálému zlepšování;
- rozhodnutí týkající se jakékoli potřeby změn systému environmentálního řízení, včetně potřeb zdrojů;
- opatření, jsou-li zapotřebí, když nebyly obecné environmentální cíle splněny;
- příležitosti ke zlepšování integrace systému environmentálního řízení s jinými obchodními procesy, je-li to zapotřebí;
- důsledky týkající se strategického nasměrování organizace.

Organizace uchovává dokumentované informace jako důkaz o výsledcích přezkumů

vedením organizace.

A.10 Zlepšování

A.10.1 Obecně

Organizace určí příležitosti ke zlepšování (viz 9.1, 9.2 a 9.3) a realizuje nezbytná opatření pro dosažení zamýšlených výstupů jejího systému environmentálního řízení.

A.10.2 Neshoda a nápravné opatření

Vyskytne-li se neshoda, musí organizace

(a) reagovat na neshodu a případně

1) přijmout opatření k řízení a nápravě neshody;

2) vypořádat se s následky, včetně zmírnění nepříznivých dopadů na životní prostředí;

(a) hodnotit potřebu přijmout opatření pro odstranění příčin neshody, aby se tato neshoda neopakovala nebo se nevyskytla někde jinde, a to

1) přezkoumáním neshody;

2) určením příčin neshody;

3) určením, zda existují podobné neshody nebo by se mohly potenciálně vyskytnout;

(a) realizovat potřebné opatření;

(b) přezkoumat účinnost přijatých nápravných opatření;

(c) provést změny v systému environmentálního řízení, je-li to zapotřebí.

Nápravná opatření musí být přiměřená významu účinků neshod, které se vyskytly, včetně dopadu na životní prostředí.

Organizace uchovává dokumentované informace jako důkazy o

-
- povaze neshod a přijatých následných opatření;
 - výsledcích nápravných opatření.

A.10.3 Neustálé zlepšování

Organizace neustále zlepšuje vhodnost, přiměřenost a účinnost systému environmentálního řízení s cílem zvýšit vliv své činnosti na životní prostředí.

PŘÍLOHA III

INTERNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ AUDIT

1. Program auditu a četnost auditů

1.1. Program auditu

Program auditu má zajistit, aby byly vedení organizace poskytnuty informace potřebné k přezkumu vlivu činnosti organizace na životní prostředí a účinnosti systému environmentálního řízení a k prokázání toho, že tyto faktory má vedení pod kontrolou.

1.2. Cíle programu auditu

Cíle zahrnují zejména hodnocení stávajících systémů řízení a zjištění dodržování politiky a programu organizace, které zahrnuje dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů a jiných požadavků týkajících se životního prostředí.

1.3. Rozsah programu auditu

Celkový rozsah jednotlivých auditů nebo případně fází cyklu auditu musí být jasně definován a musí výslovně specifikovat

- (1) oblasti, kterých se to týká;
- (2) činnosti, na které se audit vztahuje;
- (3) environmentální kritéria, která je nutno vzít v úvahu;
- (4) období, které audit pokrývá.

Environmentální audit zahrnuje posouzení faktických údajů potřebných pro hodnocení vlivu činnosti organizace na životní prostředí.

1.4. Četnost auditů

Audit nebo cyklus auditu, který zahrnuje veškeré činnosti organizace, se provádí podle potřeby v intervalech nejdéle tří, případně čtyř let, pokud se uplatní výjimka stanovená v článku 7. Četnost, se kterou se provádí audit jednotlivých činností, se liší v závislosti na

- (1) charakteru, rozsahu a složitosti činností;
- (2) významu souvisejících dopadů na životní prostředí;
- (3) významu a naléhavosti problémů zjištěných předchozími audity;
- (4) historii environmentálních problémů.

U složitějších činností se závažnějším dopadem na životní prostředí se audit provádí častěji.

Organizace provádí audity nejméně jednou za rok, což napomůže vedení organizace a environmentálnímu ověřovateli prokázat, že má všechny významné environmentální aspekty pod kontrolou.

Organizace provádí audity týkající se

- (1) vlivu činnosti organizace na životní prostředí a
- (2) dodržování příslušných požadavků vyplývajících z právních předpisů a jiných požadavků týkajících se životního prostředí touto organizací.

2. Činnosti při provádění auditu

Činnosti při provádění auditu zahrnují pohovory s pracovníky ohledně vlivu činnosti organizace na životní prostředí, kontrolu provozních podmínek a zařízení a přezkum záznamů, písemných postupů a ostatní příslušné dokumentace. Tyto činnosti se provádějí s cílem vyhodnotit vliv činnosti organizace na životní prostředí, pro kterou se provádí audit, za účelem zjištění, zda splňuje příslušné normy, předpisy nebo obecné a specifické environmentální cíle. Musí rovněž zjistit, zda je stávající systém řízení environmentální odpovědnosti a vlivu činnosti organizace na životní prostředí účinný a přiměřený, a zahrnují tudíž mimo jiné namátkovou kontrolu dodržování těchto kritérií, aby se zjistila účinnost celého systému řízení.

Do procesu provádění auditu by měly být zahrnuty zejména tyto kroky:

- (1) pochopení systémů řízení;
- (2) posouzení silných a slabých míst systémů řízení;
- (3) shromáždění důkazů, které prokazují, zda systém řízení je či není výkonný;
- (4) vyhodnocení zjištění auditu;
- (5) příprava závěrů auditu;
- (6) zpráva o zjištěních a závěrech auditu.

3. Zpráva o zjištěních a závěrech auditu

Hlavním cílem písemné zprávy o auditu je

- (1) dokumentovat rozsah auditu;
- (2) informovat vedení organizace o stavu naplňování environmentální politiky dané organizace a o environmentálním pokroku organizace;
- (3) informovat vedení organizace o stavu dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů a jiných požadavků týkajících se životního prostředí a o opatřeních přijatých s cílem zajistit prokázání tohoto dodržování;
- (4) informovat vedení organizace o účinnosti a spolehlivosti opatření pro sledování a zmírňování dopadů činnosti na životní prostředí;

(5) případně prokázat potřebu nápravných opatření.

Písemná zpráva o auditu obsahuje potřebné informace pro splnění těchto cílů.